

Muzeum designu v Gentu

Belgie je zemí, kterou obvykle nespojujeme s termínem “nábytkový design”. Máme historicky zakořeněný pocit, že jsou v Evropě jiné oblasti, které po generace mnohem více ovlivňovaly nábytkářské řemeslo a posléze nábytkářskou průmyslovou výrobu. Tím spíše je udivující, že v překrásném Gentu, městě překypujícím honosnou vlámskou architekturou, můžeme jen pár kroků od půvabného náměstíčka Korenmarkt narazit na neméně honosnou budovu nesoucí celkem nenápadný nápis Design museum.

Autor: doc. Ing. arch. Ludvika Kanická, CSc.
Lesnická a dřevařská fakulta
Mendelovy univerzity v Brně
Kontakt: kanicka@mendelu.cz
Foto: autorka

Kořeny Muzea dekorativních umění a designu sahají do roku 1903. Tehdy ve městě vznikla Asociace industriálního a dekorativního umění. Na pár let našla útočiště v objektu Akademie krásných umění a v roce 1922 se přestěhovala do budovy Hotel de Coninck, který pro tyto účely zakoupilo město. To ale převzalo nad sbírkami kontrolu až v roce 1958. Nalezená kopie stavebního povolení Hotelu de Coninck z roku 1754 spolu s letopočtem 1755 na opěrné zdi dokládají původ typické vlámské buržoazní architektury 18. století. Velkolepý dojem z obydlí bohaté gentské rodiny vzniká hned u vstupu do bohatě zdobeného salonu s původní parketovou

podlahou a táflovými stěnami. Je vybaven množstvím dobového nábytku, jako kdyby byl dosud obydlen.

Špičkovým zážitkem je jídelna s původním mobiliářem a dřevěným lustrem, dílem místního sochaře J.F. Allaerta. Ten visí od doby svého vzniku stále na stejném místě. Další osvětlení objektu zajišťuje víc než 20 křišťálových lustrů. Stěny ostatních místností jsou dokončeny hedvábnými nástěnnými textiliemi 18. století a zdobí je portréty významných osobností včetně francouzského krále Ludvíka XVIII.

Místnosti fungují jako “Staré” muzeum s kolekcí historického nábytku, zejména 17. a 18. století, kdy budova vznikla.

Stylový interiér vyvolává jasnou představu o společenském životě tehdejší smetánky. Jeho chloubou je údajně psací stůl krále Ludvíka XVIII., ale třeba i rokokový chaiselongue jako součást kolekce francouzského nábytku.

Na první pohled konzervativní Belgičane ale neváhají klasický interiér doplnit i kontrastním příkladem mobiliáře – např. šokujícím psacím stolem vytvořeným z knih, jehož autorem je jeden z členů konceptuální skupiny Droog design Richard Hutten. Stůl je samozřejmě stylově umístěn v bývalé knihovně. K sezení personálu – hlídačů jednotlivých místností byla zase vybrána minimalistická židle chair 0.3 jednoho z nejvýznamnějších belgických designérů – Maartena van Severena.

Pozitivní vývoj daný zájmem veřejnosti a možností získávat nové exponáty otevřel v devadesátých letech cestu k rozšíření výstavních prostor muzea pod vedením architekta Willyho Verstraeta. Návrh zahrnul i kompletní restauraci dvorní fasády z 18. století, za kterou vyrostla moderní budova s proskleným výtahem. Rozšíření výstavní plochy umožnilo od května 1992 předvedení unikátních objektů, které byly od poloviny sedmdesátých let uzavřené v depozitářích. Nová sekce muzea rozhodně stojí za návštěvu. Čistě bílé zdi, podlahy z tvrzeného skla a průhledy do dalších pater podporují vzrušující zážitek z prohlídky jedinečných exponátů umocněný přeježděním proskleným výtahem mezi jednotlivými expozicemi.

Vnitřní dvůr Muzea designu v Gentu

Celkem logicky lze v tomto muzeu očekávat bohatou sbírku nábytku a dalších objektů z období secese. Belgická secese totiž zaujímá mezi regionálními variantami významné postavení. Tento strhující sluh typický svými rostlinnými motivy a hrou elegantních křivek je ve srovnání s florálním stylem školy v Nancy (Émile Gallé) více abstraktní a soustředí se spíše na stonek, než na květ. „Linie je síla“, řekl prý Henry van de Velde, jehož tvorba představuje těžiště kolekce hned vedle dalších domácích autorů, jako Victor Horta, Paul Hankar, Gustave Serrurier-Bovy a Philippe Wolfers.

Dalším oblíbeným obdobím tohoto evropského regionu je Art déco, které částečně časově splyvá s tvorbou funkcionalistů. Bohatou sbírku meziválečného nábytku zdobí jména slavných tvůrců jako Albert Van Huffel, Alvar Aalto, Le Corbusier, Emile Lenoble, Jean Sala, Jean Puiforcat, Gabriel Argy-Rousseau, Maurice Marinot, Claudius Linossie, Emile Ruhlmann, Chris Lebeau a další. Velkým překvapením je funkcionalistická tvorba Belgičana Gastona Eysselinka a celkem očekávané je zvýraznění vlivu holandského hnutí De Stijl prostřednictvím tvorby vlámského nábytkáře Huiba Hosteho. Spočívá v jasné kompozici jednoduchých matematických tvarů, hře vertikál a horizontál, použití základních barev a naprosté absenci dekoru.

Art déco i funkcionalismus do Gentu vloženy patří. Obrovským překvapením je ale kolekce nábytku a dekorativních objektů z období 70. a 80. let. Bohatá sbírka ikon italské postmoderny obsahuje především omračující produkty skupin Alchimia a Memphis. Objekty Alessandra Mendiniho a Ettore Sottsass doplní díla tvůrců jako Michele de Lucchi,

Psací stůl, Richard Hutten

Massimo Iosa-Ghini, Michael Graves, Marco Zanini, Martine Bedin, Nathalie Du Pasquier, Mateo Thun, Hans Hollein, Richard Meier či Aldo Rossi.

Vidět na vlastní oči postmoderní skulpturální nábytek na hony vzdálený čistě funkčnímu významu je nezapomenutelným zážitkem a dechberoucí zářivě veselé barvy se zábavnými dekorativními prvky působí v reálu úplně jinak, než v knihách či na internetu.

Návštěvník si rovněž uvědomí, že toto období mělo svůj přesah i do Belgie, a to v podobě místních designérů jako Pieter De Bruyne a Emiel Veranneman. Češka pak na duši pohladí fakt, s jakou úctou jsou v Gentu prezentovány skleněné objekty a nábytek Bořka Šípka. Naši tvorbu pak v muzeu zastupují i díla dalších sklářů, jako je Jan Exnar a František Vizner.

Nejmladší sekci muzea jsou sbírky konce 20. století a současnosti. Také zde je velký prostor pro domácí autory s maximálně akcentovanou tvorbou Maartena van Severena. Tento charismatický tvůrce s charakteristickým minimalisti-

kým rukopisem by po sobě jistě zanechal mnohem víc designových ikon, kdyby před deseti lety nepodlehli předčasně zákeřné chorobě. Mezi evropskými a americkými ikonami může návštěvník obdivovat dva produkty Rona Arada, skříňku Pandora Konstantina Grcice, křeslo Knotted chair Marcela Wanderse, slona manželů Eamesových nebo zástupce proudu high-tech – lehátko k počítači Netsurfer. Neskutečně pozitivní zážitek z muzea v překrásném paláci je poněkud potlačen myšlenkou, která musí nutně vytrysknout z hloubi duše každého milovníka dokonalého nábytku: proč něco takového nemáme i u nás, v zemi, kterou mnozí cizinci nazývají „kolébkou designu“? ■

Další obrázky exponátů z Muzea designu v Gentu najdete v pdf verzi tohoto článku na portálu

www.drevmag.com

v sekci HISTORIE

Stůl a taburet, Paul Hankar, BE, kolem 1900, vlámská secese

Alvar Aalto, křeslo, 1932

Minimalistický regál Maartena Severena, BE

Rokokový chaise-longue

Stůl, Huib Host, BE, jasný vliv hnutí de Stijl, zal.1917

Taburet, H. Van de Velde, BE, taburet, 1899

Alessandro Mendini, bufet, Alchimia, 1978

Nightday, stůl, André Verroken, BE, 1985

Stolek, François Carion, BE, 1924–30, Art-déco

Křeslo Prorok, Bořek Šípek, Driade, 1989

Michael Graves (USA), Plaza, toaletka, Memphis, 1981

Lehátko LZ5, Gaston Eysselink, BE, 1931

Netsurfer, lehátko k počítači, Teppo Asikainen a Ilkka Terho, 1995

Slon, manželé Eamesovi, 2007

Kolekce nábytkových ikon Maartena van Severena (1956–2005)

